

RÅDET FÖR KOMMUNAL REDOVISNING

Artikel publicerad i *Kommunal ekonomi* #6 2012, sid 22

Sociala investeringar och redovisningen

”Sociala investeringar” har blivit ett begrepp för satsningar som avser att utveckla förebyggande åtgärder inom det sociala området. Det handlar t ex om att tidigt identifiera barn som av medicinska eller sociala skäl löper stor risk att senare i livet hamna i missbruk och kriminalitet. I samband med att finansieringen av sådana utvecklingsprojekt diskuteras har det har det även uppkommit frågor om hur dessa satsningar kan redovisas.

I argumentationen runt dessa satsningar framhålls att de kan vara samhällsekonomiskt lönsamma då de utöver mänskliga vinster även kan leda till minskade framtida kostnader. Att dessa satsningar benämns som investeringar har i vissa sammanhang lett till missuppfattningen att de redovisningsmässiga också kan hanteras som sådana.

Lagen om kommunal redovisning är mycket tydlig, det är inte möjligt att aktivera och göra avskrivningar för insatser av den art som det här blir fråga om. En grundläggande princip för att kunna aktivera utgifter är att man äger och har kontroll över en identifierbar tillgång. I princip innebär det att tillgången kan säljas om man så önskar. Ett sådant förhållande finns inte i de insatser som ryms inom begreppet sociala investeringar.

Företrädesvis torde kostnader i sådana projekt bestå av årliga insatser avseende löner, köp av tjänster, materialkostnader o.d. Här skiljer sig inte ”sociala investeringar” från annan driftverksamhet. Kostnaderna hamnar därför i en driftredovisning och landar i den budgeterade och redovisade resultaträkningen det år då insatsen planeras och genomförs.

Det ”värde” som kan uppstå av dessa sociala insatser är inte ett värde som är identifierbart i externredovisningstermer. Det är inte heller externredovisningens uppgift att värdera de verksamhetsmässiga effekterna av olika insatser. Sådan kunskap är naturligtvis angelägen att ta fram, men det måste ske på annat sätt.

Det finns inga genvägar för att finansiera nya satsningar. Inom det regelverk som god ekonomisk hushållning och balanskravet anger ska all verksamhet rymmas inom ett gemensamt ekonomiskt utrymme. Nya satsningar måste därför konkurrera med andra prioriteringar om de befintliga resurserna.

Det är inte RKR:s uppgift att uttala sig om tillämpningar balanskravet. I praktiken har dock även detta regelverk blivit en pusselbit i finansieringen av avgränsade s.k. sociala investeringsprojekt.

Det förekommer att kommuner i sin balanskravsutredning har öronmärkt en del av ett överskott i ett bokslut till sådana satsningar. Detta är något som tillhör den kommuninterna ekonomistyrningen och avstämningen av balanskravet. Det är sidoordnade ställningstaganden och analyser som inte påverkar den externa redovisningen i form av resultat- och balansräkning.

Styrelsen, Rådet kommunal redovisning(RKR)